

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1904. Andra Kammaren. N:o 15.

Lördagen den 13 februari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 6 innevarande februari.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna läkareintyg:

Att ledamoten af Riksdagens Andra Kammare A. Ekman är af sjukdom (akut svalj- och strupkatarr) hindrad att de närmaste dagarne delta i kammarens förhandlingar, intygas.

Finspång den 12 februari 1904.

N. V. Åkerblom,
lasarettsläkare.

§ 3.

Vidare upplästes ett till kammaren inkommet protokoll, så lydande:

År 1904 den 12 februari sammanträdde kamrarnes valmän för att utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning; och befunnos, efter valens slut, hafva blifvit utsedde till

revisorer:

vid kontoret i Göteborg:

herr <i>Cavalli, A.</i> , v. häradshöfding, Göteborg.....	med 47 röster
» <i>Mörner, S. C. H. M.</i> , öfverstelöjtnant, Göteborg	» 47 »
» <i>Baaz, A. E.</i> , f. d. riksdagsman, Åby, Mölndal	» 47 »
» <i>Palm, Constantin</i> , grosshandlare, Göteborg	» 47 »

vid kontoret i Malmö:

grefve <i>Hamilton, G. K.</i> , juris doktor, Lund.....	med 47 röster
herr <i>Stenkula, A. O.</i> , folkskoleinspektör, Malmö.....	» 47 »
» <i>Jönsson, P.</i> , landstingsman, Örsjögård, Rydsgård	» 47 »
» <i>Persson, A.</i> , domänintendent, Mörarp.....	» 47 »

Andra Kammarens Prot. 1904. N:o 15.

1

vid kontoret i *Falun*:

herr <i>Billengren, E.</i> , lektor, Falun	med 47 röster
» <i>Thorell, A.</i> , t. f. landsfiskal, Leksand.....	» 47 »
» <i>Lidman, A.</i> , redaktör, Hedemora	» 47 »
» <i>Mattsson, A.</i> , fabrikör, Mora	» 47 »

vid kontoret i *Gäfle*:

herr <i>v. Krusenstierna, E.</i> , öfverste, Gäfle	med 47 röster
» <i>Steffansson, E.</i> , disponent, Sofiedal, Gäfle.....	» 47 »
» <i>Engström, E.</i> , grosshandlare, Gäfle	» 47 »
» <i>Holmström, G.</i> , fabrikör, Gäfle	» 47 »

vid kontoret i *Halmstad*:

herr <i>Bökman, E.</i> , rektor, Halmstad	med 47 röster
friherre <i>Hermelin, R.</i> , intendent, Fröllinge, Getinge	» 47 »
herr <i>Gudmundson, A. M.</i> , f. d. riksdagsman, Vastad, Vessigebro	» 47 »
» <i>Gyllensvärd, A. G.</i> , f. d. riksdagsman, Fågel- sång, Voxtorp	» 47 »

vid kontoret i *Hernösand*:

herr <i>Edström, O.</i> , bruksägare, Hernösand	med 47 röster
» <i>Jacobsson, K. H.</i> , rektor, Hernösand	» 47 »
» <i>Lidén, J. E.</i> , grosshandlare, Ramvik	» 47 »
» <i>Peterson, G. R.</i> , redaktör, Sundsvall	» 47 »

vid kontoret i *Jönköping*:

herr <i>Eurén, L.</i> , borgmästare, Eksjö.....	med 47 röster
grefve <i>Spens, I. W.</i> , landssekreterare, Jönköping ...	» 47 »
herr <i>Erickson, O.</i> , domänintendent, Bjersby, Hult...	» 47 »
» <i>Säve, G. A.</i> , läroverksadjunkt, Jönköping	» 47 »

vid kontoret i *Kalmar*:

herr <i>von Tell, Philip</i> , major, Kalmar.....	med 47 röster
» <i>Wickbom, J. A. O.</i> , rektor, Kalmar	» 47 »
» <i>Gethe, C. M. F. E.</i> , sekreterare, Kalmar.....	» 47 »
» <i>Hultgren, A.</i> , landtbrukare, Kollinge, Söderåkra	» 47 »

vid kontoret i *Karlskrona*:

herr <i>Holmqvist, A.</i> , landskamrerare, Karlskrona.....	med 47 röster
» <i>Kruse, K. R. T.</i> , kapten, Karlskrona	» 47 »
» <i>Nelson, K. M.</i> , landstingsman, Björkeryd	» 47 »
» <i>Resén, K. W.</i> , t. f. amiralitetskassör, Karlskrona	» 47 »

vid kontoret i *Karlstad*:

herr <i>Falk, H. H. W.</i> , kapten, Karlstad	med 47 röster
» <i>Rohdin, E.</i> , rådman, Karlstad.....	» 47 »
» <i>Larsson, P.</i> , hemmansägare, Rudenberg, Molkom	» 47 »
» <i>af Segerström, W.</i> , stationssskrifvare, Karlstad	» 47 »

vid kontoret i *Kristianstad*:

friherre <i>v. Otter, B. S.</i> , f. d. major, Kristianstad ...	med 47 röster
herr <i>Petersson, Joh.</i> , f. d. grosshandlare, Kristianstad	» 47 »
» <i>Johnsson, H.</i> , f. d. riksdagsman, Broby	» 47 »
» <i>Nilsson, P.</i> , landstingsman, Kärreberga, Qvidinge	» 47 »

vid kontoret i *Linköping*:

herr <i>Sjögreen, A. P.</i> , f. d. ryttmästare, Boxholm ...	med 47 röster
grefve <i>Spens, C. G.</i> , öfverstelöjtnant, Rosendahl, Norsholm	» 47 »
herr <i>Hagberg, C. O.</i> , godsägare, Brestad	» 47 »
» <i>Petersson, A. E.</i> , f. d. riksdagsman, Hamra ...	» 47 »

vid kontoret i *Luleå*:

herr <i>Björkman, A. P.</i> , f. d. fördelningsläkare, Luleå,	med 47 röster
» <i>Svedin, N.</i> , auditör, Luleå	» 47 »
» <i>Håkansson, J. F.</i> , läroverkskollega, Piteå	» 47 »
» <i>Riström, C.</i> , handlande, Råneå	» 47 »

vid kontoret i *Mariestad*:

herr <i>Millqvist, A.</i> , godsägare, Hushagen, Axvall	med 47 röster
» <i>Sandels, A.</i> , godsägare, Mariestad	» 47 »
» <i>Almén, Richard</i> , landtbrukare, Björsäter, Lugnås	» 47 »
» <i>Nordholm, C.</i> , landtbrukare, Hinsberg, Lekberg	» 47 »

vid kontoret i *Nyköping*:

friherre <i>Falkenberg, A.</i> , kapten, Nyköping	med 47 röster
herr <i>Weinberg, B.</i> , godsägare, Hormesta, Stigtomta	» 47 »
» <i>Eriksson, Alb.</i> , arrendator, Skalunda, Kantorp,	» 47 »
» <i>Olsson, J. E.</i> , f. d. riksdagsman, Skiftinge, Eskilstuna	» 47 »

vid kontoret i *Umeå*:

herr <i>Aspgren, J. O. N.</i> , öfverste, Umeå	med 47 röster
» <i>Bergner, P.</i> , handlande, Burträsk	» 47 »
» <i>Broman, J.</i> , kronolänsman, Teg, Umeå	» 47 »
» <i>Åström, A.</i> , disponent, Norra Degerfors	» 47 »

vid kontoret i *Uppsala*:

herr <i>Davidson, D.</i> , juris doktor och professor, Upp- sala	med 47 röster
friherre <i>Stjernstedt, L. T.</i> , öfverstelöjtnant, Sunne- sta, Uppsala	» 47 »
herr <i>Lindevall, O.</i> , domänintendent, Bärby, Brunna	» 47 »
» <i>Strömberg, O. M.</i> , disponent, Österby	» 47 »

vid kontoret i *Visby*:

herr <i>Björlin, J. G.</i> , generalmajor, Visby	med 47 röster
» <i>Warfvinge, C. O.</i> , förste landtmätare, Visby	» 47 »

herr <i>Bokström, C. A.</i> , kronofogde, Visby	med 47 röster
» <i>Larsson, K. L. J.</i> , riksdagsman, Bondarfve, Källunge	» 47 »

vid kontoret i *Vänernborg*:

herr <i>Björklund, E.</i> , jägmästare, Vänernborg	med 47 röster
» <i>Carlberg, And.</i> , rådman, Vänernborg	» 47 »
» <i>Larsson, N. P.</i> , landstingsman, Byen, Åmål	» 47 »
» <i>Thorson, C.</i> , landtbrukare, Magnusberg, Sals- berg	» 47 »

vid kontoret i *Västerås*:

herr <i>Kempe, A.</i> , lektor, Västerås	med 47 röster
» <i>Lorichs, L. L.</i> , bruksägare, Bernshammar	» 47 »
grefve <i>Hamilton, A.</i> , f. d. riksdagsman, Hedensberg	» 47 »
herr <i>Ugglå, Claes</i> , häradshöfding, Västerås	» 47 »

vid kontoret i *Växjö*:

herr <i>Cervin, G.</i> , kapten, Växjö	med 47 röster
» <i>Johansson, O. A.</i> , hospitalsstyrelseman, Växjö	» 47 »
» <i>Johansson, S.</i> , landstingsman, Grennaforsa	» 47 »
» <i>Petersson, A. F.</i> , f. d. riksdagsman, Ugglekull	» 47 »

vid kontoret i *Örebro*:

herr <i>Montgomery-Cederhjelm, R.</i> , kammarherre, Se- gersjö	med 47 röster
» <i>Reuterswärd, C. F. C.</i> , öfverstelöjtnant, Örebro	» 47 »
» <i>Andersson, A. G.</i> , bergsman, Östanå, Löa- Rällså	» 47 »
» <i>Persson, O.</i> , nämndeman, Bungsäter, Kilsmo,	» 47 »

vid kontoret i *Östersund*:

herr <i>Groth, E. F.</i> , öfverjägmästare, Östersund	med 47 röster
» <i>Thomson, J. A.</i> , häradshöfding, Östersund	» 47 »
» <i>Nordin, M.</i> , grosshandlare, Östersund	» 47 »
» <i>Olsson, O.</i> , nämndeman, Bränna, Hackås	» 47 »

Suppleanter:

vid kontoret i *Göteborg*:

herr <i>Nordenfelt, E.</i> , f. d. kamrerare, Göteborg	med 46 röster
» <i>Bruhn, S. B.</i> , godsägare, Vallda	» 46 »
» <i>Fallenius, C.</i> , kapten, Göteborg	» 46 »
» <i>Larsson, L.</i> , landstingsman, Hufveröd	» 46 »

vid kontoret i *Malmö*:

herr <i>Dufberg, E.</i> , landtbrukare, Kristineberg, Oxie,	med 46 röster
» <i>Jönsson, A.</i> , f. d. landstingsman, Kjeflinge	» 46 »
» <i>Härje, K. A.</i> , vice konsul, Malmö	» 46 »
» <i>Antonsson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Malmö	» 46 »

vid kontoret i *Falun*:

herr	<i>Nordin, G.</i> , kapten, Falun	med 46 röster
»	<i>Israelson, O.</i> , landstingsman, Skamhed, Vansbro	» 46 »
»	<i>Zetterwall, J.</i> , förvaltare, Linghed	» 46 »
»	<i>Wahlqvist, J. A.</i> , kamrerare, Falun	» 46 »

vid kontoret i *Gäfle*:

herr	<i>Eriksson, P.</i> , bruksdisponent, Hofors.....	med 46 röster
»	<i>Söderhjelm, M.</i> , major, Gäfle	» 46 »
»	<i>Göransson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Åsen, Storvik,	» 46 »
»	<i>Wettergren, G.</i> , disponent, Norrsundet.....	» 46 »

vid kontoret i *Halmstad*:

herr	<i>Hafström, C. G.</i> , landssekreterare, Halmstad	med 46 röster
»	<i>Hofflander, C. O. P.</i> , löjtnant, Halmstad	» 46 »
»	<i>Thorbjörnsson, J.</i> , landstingsman, Röinge, Halmstad	» 46 »
»	<i>Jönsson, S.</i> , landstingsman, Påarp, Västra Karup.....	» 46 »

vid kontoret i *Hernösand*:

herr	<i>Hjelmström, K. A.</i> , tullförvaltare, Hernösand,	med 46 röster
»	<i>Hedrén, L. M.</i> , läroverksadjunkt, Hernösand,	» 46 »
»	<i>Bergström, C.</i> , f. d. riksdagsman, Skidsta, Ullånger	» 46 »
»	<i>Eriksson, E.</i> , f. d. riksdagsman, Qväcklingen, Liden	» 46 »

vid kontoret i *Jönköping*:

herr	<i>Romberg, A. N.</i> , hofrättsråd, Jönköping	med 46 röster
»	<i>Wallander, C.</i> , kronolänsman, Eksjö	» 46 »
»	<i>Stael v. Holstein, A. O.</i> , öfverste, Jönköping	» 46 »
grefve	<i>v. Seth, J. G.</i> , godsägare, Bratteborg	» 46 »

vid kontoret i *Kalmar*:

herr	<i>Reutersvärd, K.</i> , f. d. öfrerstelöjtnant, Kalmar	med 46 röster
»	<i>Ekerot, E.</i> , landtbrukare, Dörby	» 46 »
»	<i>Holm, A. T. O.</i> , lektor, Kalmar	» 46 »
»	<i>Olsson, Knut</i> , landtbrukare, Torngård, Gräsgård	» 46 »

vid kontoret i *Karlskrona*:

herr	<i>Jönsson, John</i> , landstingsman, Boa, Grännum	med 46 röster
»	<i>Håkansson, Henning</i> , kontorschef, Karlskrona	» 46 »
»	<i>Karlsson, K. P.</i> , fortifikationskassör i Karlskrona, Oscarsvärn	» 46 »
»	<i>Beyer, E.</i> , godsägare, Karlshamn	» 46 »

vid kontoret i *Karlstad*:

herr	<i>Ågren, P. M.</i> , grosshandlare, Karlstad	» 46 »
------	---	--------

herr <i>Olsson, Oscar</i> , godsägare, Höije, Karlstad	med 46 röster
» <i>Olsson, Emil</i> , f. d. riksdagsman, Kyrkebol	» 46 »
» <i>Huss, R.</i> , löjtnant, Karlstad	» 46 »

vid kontoret i *Kristianstad*:

herr <i>Nilsson, J.</i> , f. d. landstingsman, Starby, Spannarp	med 46 röster
» <i>Jönsson, N.</i> , landtbrukare, Efverödsgård, Efveröd	» 46 »
» <i>Borgström, M.</i> , domänintendent, Åby, Klippan	» 46 »
» <i>Wittsell, Carl</i> , f. d. riksdagsman, Örkelljunga	» 46 »

vid kontoret i *Linköping*:

herr <i>Edlund, Wilh.</i> , disponent, Mjölby	med 46 röster
» <i>Larsson, G.</i> , landtbrukare, Bonnorp, Stjernorp	» 46 »
» <i>Danielson, O.</i> , godsägare, Åkerby, Skärkind	» 46 »
» <i>Schenström, M.</i> , regementsintendent, Linköping	» 46 »

vid kontoret i *Luleå*:

herr <i>Erasmie, G. H.</i> , disponent, Luleå	med 46 röster
» <i>Nordström, P. O.</i> , häradsskrifvare, Luleå	» 46 »
» <i>v. Essen, C. H. A.</i> , major, Luleå	» 46 »
» <i>Bergström, R.</i> , fabrikör, Öjebyn	» 46 »

vid kontoret i *Mariestad*:

herr <i>Forsman, Olaus</i> , filosofie kandidat, Mariestad	med 46 röster
» <i>Andersson, A.</i> , landstingsman, Vång, Karlslund	» 46 »
» <i>Lilliestierna, H.</i> , löjtnant, Sköfde	» 46 »
» <i>Lundblad, A.</i> , landstingsman, Nyskogen, Tidaholm	» 46 »

vid kontoret i *Nyköping*:

herr <i>Schmidt, H. O.</i> , kapten, Nyköping	med 46 röster
» <i>Widebeck, J. A.</i> , läroverksadjunkt, Strängnäs	» 46 »
» <i>Andersson, Richard</i> , nämndeman, Hvalsta, Kantorp	» 46 »
» <i>Bökman, L. C. W.</i> , kronofogde, Nyköping ...	» 46 »

vid kontoret i *Umeå*:

herr <i>Henriques, H.</i> , ryttmästare, Umeå	med 46 röster
» <i>Dahlén, A.</i> , postmästare, Nordmaling	» 46 »
» <i>Nilsson, J.</i> , f. d. riksdagsman, Skrafvelsjö, Umeå	» 46 »
» <i>Ahnlund, O.</i> , kyrkoherde, Umeå	» 46 »

vid kontoret i *Uppsala*:

herr <i>Modén K. H.</i> , landtbrukare, Hammarby	med 46 röster
» <i>Brandberg, G. F.</i> , akademikamrerare, häradshöfding, Uppsala	» 46 »
grefve <i>Wachtmeister, E. H.</i> , disponent, Uppsala ...	» 46 »
herr <i>Berglund, G.</i> , godsägare, Stora Bärby, Örsundsbro	» 46 »

vid kontoret i Visby:

herr <i>Bolin, C. W. L.</i> , kapten, kommissionslandtmätare, Visby	med 46 röster
» <i>Broander, N. J.</i> , riksdagsman, Bölske, Hafdhem	» 46 »
» <i>Sundblad, A.</i> , kyrkoherde, f. d. riksdagsman, Barlingbo, Visby	» 46 »
» <i>Lundblad, Conrad P.</i> , rådman, Visby	» 46 »

vid kontoret i Vänersborg:

herr <i>v. Sydow, C.</i> , läroverksadjunkt, Vänersborg	med 46 röster
» <i>Andersson, C. F.</i> , landtbrukare, Lunden, Skrehall	» 46 »
» <i>Nordin, Fred.</i> , rektor, Vänersborg	» 46 »
» <i>Larsson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Flicksäter, Vänersborg	» 46 »

vid kontoret i Västerås:

herr <i>Robson, R.</i> , bruksägare, Karmansbo	med 46 röster
» <i>af Billbergh, Th.</i> , lektor, Västerås	» 46 »
» <i>Pers, Anders</i> , boktryckare, Västerås	» 46 »
» <i>Molin, L. G.</i> , ombudsman, Kolbäck	» 46 »

vid kontoret i Växjö:

herr <i>Cavalli, L. G.</i> , major, Växjö	med 46 röster
» <i>Bergensträhle, A. E. G.</i> , kapten, Växjö	» 46 »
» <i>Lundqvist, J. G.</i> , godsägare, Hof, Växjö	» 46 »
» <i>Carlsson, B. G.</i> , landstingsman, Bäck	» 46 »

vid kontoret i Örebro:

herr <i>v. Hofsten, H. R.</i> , kapten, Örebro	med 46 röster
» <i>Schröder, C. H.</i> , major, Ringaby, Ullersäter	» 46 »
» <i>Sundblad, G. A.</i> , läroverksadjunkt, Örebro ...	» 46 »
» <i>Pehrson, P. V.</i> , bruksägare, Gelleråsen, Bofors	» 46 »

vid kontoret i Östersund:

herr <i>Engström, E. O.</i> , landstingsman, Bispgården	med 46 röster
» <i>Kjellsson, A.</i> , länsman, Offerdal	» 46 »
» <i>Olsén, A. G.</i> , auditör, Östersund	» 46 »
» <i>Andersson, O.</i> , trävaruhandlande, Brunflo	» 46 »

sedan ordningen mellan suppleanterna blifvit genom särskilda lottningar bestämd.

Olof Melin.

A. Hansson i Solberga.

Philip Klingspor.

Hans Andersson.

Protokollet lades till handlingarna; och beslöt kammaren, att underrättelse om de försiggångna valen skulle genom utdrag af

protokollet meddelas bankoutskottet med anmodan till utskottet att lämna såväl fullmäktige i riksbanken som vederbörande afdelningskontor i orterna och de valde meddelande om valens utgång.

§ 4.

Herr statsrådet m. m. *E. F. W. Meyer* öfverlämnade Kungl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter ogifta Ulrika Charlotta Nydahl;

angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter änkan Hilma Dorotea Enander;

angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter kopparslagaren Carl Johan Eriksson från Mossön i Torpa socken;

angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter skomakaren S. L. Forsberg från Sanda grindstuga;

med förslag till lag angående handel med konstgjorda gödselmedel;

angående upphäfvande af kungl. kungörelsen om belöningar för dem, som upptäcka efterapare eller förfalskare af bankens eller riksgäldskontorets sedlar eller de falska sedlarnes utpräglare, den 8 juli 1818;

angående beredande af förbättrad aflöning under år 1904 åt den vid tullkammaren i Riksgränsen anställda personal; och

angående inlösningspriset å till statsverket hembjudna frälseräntor.

Dessa propositioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 5.

Vidare aflämnades af herr statsrådet m. m. *H. G. Westring* följande Kungl. Maj:ts propositioner till Riksdagen, nämligen:

med förslag till lagar angående ändring i vissa delar af förordningarna om kommunalstyrelse på landet och om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 samt af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862;

med förslag till lagar angående ändring af § 9 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862, § 8 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 samt §§ 13 och 21 i förordningen om kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882;

angående löneregleringar för prästerskapet i föreslagna nya församlingar i Stockholm;

angående lönereglering för folkskoleseminarierna samt stat för folkskoleseminariet i Strängnäs m. m.;

angående lönereglering för högre lärarinneseminariet;

angående inköp af ny tomt åt veterinärinstitutet i Stockholm m. m.; och

om anskaffande af mark till nya byggnader för vetenskapsakademien och naturhistoriska riksmuseet m. m.

Jämväl dessa propositioner bordlades.

§ 6.

Jämlikt därom förut fattadt beslut företogos nu val af dels tjugufyra valmän för utseende af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare, dels ock sex suppleanter för dessa valmän; och utsågos därvid till:

valmän:

herr <i>F. Andersson</i> i Helgesta.....	med 185 röster,	
» <i>M. Andersson</i> i Löfhult.....	» 185	»
» <i>C. J. Berggren</i>	» 185	»
» <i>J. J. Byström</i>	» 185	»
» <i>B. Dahlgren</i>	» 185	»
» <i>O. G. Eklund</i>	» 185	»
» <i>L. Eriksson</i> i Bäck	» 185	»
» <i>H. Hedlund</i>	» 185	»
» <i>C. J. Jakobson</i>	» 185	»
» <i>L. J. Jansson</i> i Djursåtra.....	» 185	»
» <i>C. E. Johansson</i> i Berga	» 185	»
» <i>N. Nilsson</i> i Skärhus	» 185	»
» <i>J. Olofsson</i>	» 185	»
» <i>A. Olsson</i> i Märdäng	» 185	»
» <i>A. Olsson</i> i Tyllered.....	» 185	»
» <i>C. Olsson</i> i Viken	» 185	»
» <i>H. F. A. E. Pantzarhielm</i> ...	» 185	»
» <i>F. Pettersson</i> i Tjärsta.....	» 185	»
» <i>K. A. Staaff</i>	» 185	»
» <i>O. H. Ström</i> i Nederkalix.....	» 185	»
» <i>N. Svensson</i> i Olseröd	» 185	»
» <i>A. Thylander</i>	» 185	»
» <i>H. Öhngren</i>	» 185	» och
» <i>C. J. Öberg</i>	» 184	»

Herr *O. Olsson* i See erhöill 1 röst.

suppleanter:

herr A. Jönsson i Yngsjö.....	med 138 röster,
» S. M. Petersson i Snällebo ...	» 137 »
» O. N. Olsson i Heden.....	» 137 »
» A. F. Janson i Bråten	» 134 »
» O. Olsson i See	» 134 » och
» J. G. Forsberg.....	» 133 » .

Ordningen mellan de suppleanter, hvilka erhållit lika antal röster, bestämdes, sådan den finnes här ofvan angifven, genom lottning.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående paragraf omförmälda val.

§ 8.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr C. A. Lindhagens på kammarens bord hvilande motion n:o 176.

§ 9.

Ang. anslagen
till hof- och
slottsstaterna.

Efter föredragning häruppå af statsutskottets utlåtande, n:o 2, angående regleringen af utgifterna under riksstatens första hufvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hof- och slottsstaterna, begärdes ordet af

Herr Bergström, som yttrade: Innan herr talmannens klubba faller, skall jag tillåta mig att af herr statsrådet och chefen för finansdepartementet begära en, som mig synes, väl behöflig förklaring.

Såsom kammarens ledamöter behagade erinra sig, beslöt 1902 års Riksdag ett eventuellt inköp för statsverket af det s. k. arfprinsens palats; och — såsom kammarens ledamöter också erinra sig — meddelades det i fjol Riksdagen i berättelsen om hvad i rikets styrelse sig tilldragit, att detta köp gått i verkställighet på hösten 1902. Herr finansministern hade då, i enlighet med erhållet uppdrag, undertecknat köpehandlingarna. Under sådana förhållanden är det onekligen mycket påfallande, att Kungl. Maj:t vid tvenne påföljande riksdagar, nämligen 1903 och nu 1904, kommit i statsverkspropositionen med en framställning beträffande första hufvudtiteln, uti hvilken det heter, att Kungl. Maj:t däri icke föreslår någon förändring. Där förekomma dock i anslagen under riksstatens första hufvudtitel sådana poster som »polis-, lys- och renhållning vid kungl. slottet och arfprinsens palats», »brand-

väsendet och yttre lyshållningen vid kungl. slottet och arfprinsens palats», hvarförutom en post »reparationer å Stockholms slott med flera för de kungl. hofven upplättna byggnader» fortfarande är upptagen till samma belopp som förut utan vidare.

Ang. anslagen till hof- och slottsstaterna.
(Forts.)

Är det nu — det är den fråga jag tänker rikta till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet — är det nu verkligen förhållandet, att ifrån dessa anslag på första hufvudtiteln fortfarande göras utbetalningar till arffurstens palats? Eller kan det vara möjligt, att Kungl. Maj:t äskar och på första hufvudtiteln fortfarande ärnar äska anslag till ändamål, som icke där längre föreligga? Det förra vore en högst anmärkningsvärd oformlighet; det senare vore värre än en oformlighet.

Vidare anförde:

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet Meyer: Jag är ledsen öfver att jag ej på förhand blifvit underrättad om att denna fråga skulle framställas till mig, ty då skulle jag kunnat lämna kammaren sifferuppgifter, som jag nu ej har tillgängliga här.

Jag kan emellertid upplysa om att af de anslag, som begärts under första hufvudtiteln, användes ingenting till arffurstens palats. Förhållandet är det, att de anslag som beviljats under en följd af år ej varit tillräckliga. Jag lämnade redan i fjol till statsutskottet en uppgift på verkliga storleken af de kostnader, som skulle bestridas med dessa anslag. Såsom jag redan sagt, kan jag icke nu lämna den siffran, men erinrar mig att den verkliga kostnaden med omkring 10,000 kronor öfversteg det beviljade anslaget. Däraf följer, att, ehuru arfprinsens palats nu icke hör under första hufvudtiteln, någon afprutning på dessa anslag likväl icke bör ifrågakomma. För öfrigt beder jag att få tillägga, att arffurstarnes palats numera är ställt under öfverintendentensämbetets förvaltning, hvilket ämbetsverk bestrider alla kostnader, som erfordras för palatset.

Herr Bergström: Herr talman! Hade jag vetat, att herr statsrådet önskat, att jag i förväg meddelat honom, att jag önskade erhålla den nu begärda upplysningen, skulle jag ofantligt gärna tillmötesgått honom därutinnan.

Det synes mig emellertid, att jag af förhållanden, som icke böra vara för herr statsrådet obekanta, haft fullgiltigt skäl för min förfrågan. Ty i det statsrådsprotokoll, som åtföljde den till 1902 års riksdag afgifna propositionen med begäran, att riksdagen måtte förklara, att intet hinder skulle möta för eventuell försäljning af arfprinsens palats, yttrade herr statsrådets företrädare bland annat:

»I hvad mån de under riksstatens första hufvudtitel uppförda anslagen till polis-, lys- och renhållning vid kungl. slottet och arfprinsens palats, till reparationer å Stockholms slott med flera för de kungl. hofven upplättna byggnader och till brandväsendet

Ang. anslagen
till hof- och
slottsstaterna.
(Forts.)

och yttre lyshållningen vid kungl. slottet och arfprinsens palats kunna komma att röna inverkan af den ifrågasatta försäljningen, torde få bero på särskild utredning och pröfning, sedan försäljningen kommit till stånd».

Det har nu förflutit rätt lång tid, sedan förslaget om försäljning af arfurstens palats realiserades, och det synes mig därför, att den utlofvade utredningen bort vara färdig, så att Riksdagen hade kunnat komma i tillfälle att verkställa den pröfning, hvarom herr statsrådets företrädare då talade.

Herr Andersson i Västra Nöbbelöf: Jag kan ej neka till att den af herr Bergström begärda förklaringen har mycket stort fog för sig. Jag vill dock, i likhet med herr statsrådet och chefen för finansdepartementet, upplysa om att statsutskottet redan förra året begärde fullständig uppgift på kostnaderna för underhåll och reparation m. m. å de kungl. slotten. Jag minnes nu icke siffrorna, men hvad jag bestämdt kommer i håg är, att dessa kostnader uppgingo ensamt för kungl. slottet till mycket högre belopp än anslagen därför under hufvudtiteln belöpa sig till. Det har därför af anslagen ej blifvit något öfver för användning till arfprinsens palats.

Hvad man sålunda med skäl kan anmärka mot denna hufvudtitel är, att hvad där förekommer om arfprinsens palats borde uteslutits. Anslagen, som, såsom nämnts, förut varit otillräckliga enbart till kungl. slottet, hade naturligtvis af denna anledning ändock ej kunnat minskas.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag.

Vidare anfördes ej.

Utskottets hemställan bifölls.

§ 10.

Vidare föredrogs statsutskottets utlåtande n:o 3, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Punkterna 1:o)—11:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 12:o).

Lades till handlingarna.

§ 11.

Till afgörande förelåg härefter statsutskottets utlåtande n:o 4, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

Punkterna 1:o)—3:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 4:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 5:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 6:o).

Uti särskilda, lika lydande motioner, väckta inom Första Kam-
maren, n:o 41, af herr *C. P. af Burén*, och inom Andra Kam-
maren, n:o 114, af herr *G. Elowson*, hade föreslagits, att Riksdagen måtte
å extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 3,000 kronor att,
jämlikt den svenska interparlamentariska fredsgruppens bestämmel-
ser, användas dels för Sveriges deltagande i den interparlamenta-
riska unionens konferens i S:t Louis innevarande år, dels ock så-
som resekostnader under samma år åt de svenska medlemmarne i
det interparlamentariska rådet.

*Ang. Sveriges
deltagande i
den interparla-
mentariska
unionens
konferens i
S:t Louis m. m.*

Utskottet hemställde:

att herrar af Buréns och Elowsons ifrågavarande motioner måtte på det sätt bifallas, att Riksdagen dels såsom bidrag till kostnaderna för Sveriges deltagande i den interparlamentariska unionens konferens i S:t Louis innevarande år och dels såsom resekostnader under samma år åt de svenska medlemmarne i det interparlamentariska rådet på extra stat för år 1905 beviljade ett anslag af 1,500 kronor att användas i enlighet med de föreskrifter, Kungl. Maj:t kunde finna godt meddela.

Vid punkten var fogad reservation af herrar *von Friesen*, *Persson* i Tällberg och *Olsson* i Fläsbro, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att herrar af Buréns och Elowsons ifrågavarande motioner måtte på det sätt bifallas, att Riksdagen, dels såsom bidrag till

*Ang. Sveriges
deltagande i
den interparla-
mentariska
unionens
konferens i
St Louis m.m.
(Forts.)*

kostnaderna för Sveriges deltagande i den interparlamentariska unionens konferens i S:t Louis innevarande år och dels såsom rese-kostnader under samma år åt de svenska medlemmarne i det interparlamentariska rådet, på extra stat för år 1905 beviljade ett anslag af 2,500 kronor att användas i enlighet med de föreskrifter, Kungl. Maj:t kunde finna godt meddela.

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, yttrade:

Herr von Friesen: Herr talman! Såsom kammaren behagade finna, är här fråga om ett anslag för den svenska interparlamentariska fredsgruppens deltagande i en blifvande interparlamentarisk fredskonferens i S:t Louis innevarande år. Dylika konferenser hafva förut hållits. Förra riksdagen beviljade på framställning af Kungl. Maj:t enahanda belopp, som nu af statsutskottet föreslagits. Att det i år icke kommit en kungl. proposition i ämnet beror uteslutande därpå, att inbjudningen till konferensen kommit hit så sent, att det icke varit möjligt för Kungl. Maj:t att vid statsverkspropositionens aflåtande äfven begära anslag för Sveriges deltagande i denna konferens.

Nu kan jag icke annat än förutsätta, att Riksdagen anser, att det här är fråga om ett behjärtansvärdt ändamål. Kungl. Maj:t och Riksdagen voro ju också förra året ense om att understöd borde lämnas till en sådan konferens. Sedan dess har icke något inträffat, som kunnat gifva anledning att förmoda, att vare sig Kungl. Maj:t eller Riksdagen nu skulle ha en annan uppfattning i denna sak. Det är också klart, att det mål, som den interparlamentariska unionen föresatt sig, är högst ädelt och mycket tilltalande. Huru nära unionen kommit detta mål är en annan sak. Men särskildt i år, då unionen under det näst föregående året visat ganska vackra prof på sin verksamhet, torde det icke vara skäl ifrågasätta annat, än att den fortfarande bör understödjas af alla lands representationer och regeringar. Statsutskottet har icke heller förnekat detta. Äfven statsutskottet anser, att ett understöd bör lämnas för den blifvande konferensen i S:t Louis. Frågan blifver då om beloppets storlek. Utskottet anför såsom skäl hvarför det icke vill tillstyrka mera än 1,500 kronor, att detta belopp beviljades förra året på Kungl. Maj:ts framställning för konferensen i Wien. Ja, detta är ju alldeles riktigt. Men statsutskottet förbiser då två väsentliga olikheter, som föreligga mellan framställningen i år och i fjol. Utskottet säger själf, att de föreslagna 1,500 kronorna äro afsedda att bestrida kostnaderna icke endast för Sveriges deltagande i den interparlamentariska unionens konferens utan äfven för dess deltagande i det interparlamentariska rådets sammanträde. Det interparlamentariska rådet sammanträder i någon stad i Europa, och dit bör från Sverige rimligen sändas två representanter. Men om nu endast samma anslag beviljas som förra

året, skulle man i år komma att gifva mindre till den interparlamentariska unionens konferens i S:t Louis, än man förra året gaf till konferensen i Wien. Det synes mig, att, om man verkligen vill understödja den interparlamentariska konferensen i S:t Louis med samma belopp, som man förra året understödde motsvarande konferens i Wien med, man, då man nu äfven vill understödja Sveriges deltagande i det interparlamentariska rådets sammanträden, bör höja anslaget. Det förefaller mig då, som om denna höjning icke borde sättas lägre än 500 kronor.

Ang. Sveriges deltagande i den interparlamentariska unionens konferens i S:t Louis m. m. (Forts.)

Men det är äfven en annan sak, som också bör föranleda till att detta anslag nu förhöjes. Den förra konferensen hölls i Wien; den nu beramade konferensen däremot skall afhållas på andra sidan Atlanten i Amerika långt inne i landet, uti S:t Louis. Det är klart, att det bör vara förenadt med mycket större omkostnader att deltaga i den senare än i den förra konferensen. Om jag då föreslår, att tillökningen på denna grund också bör vara 500 kronor, är jag öfvertygad om att icke hafva tagit till ett för högt belopp. Jag är säker på att detta belopp ingalunda kommer att motsvara de ökade kostnaderna, utan att de svenska deltagarne äfven af egna medel få bestrida en del utgifter. Jag skulle gärna hafva varit med om motionen, hvori 3,000 kronor föreslås för ändamålet. Och jag är därför öfvertygad om att icke hafva tagit till något för högt belopp, om jag sätter det till det af mig, herr Persson i Tällberg och herr Olsson i Fläsbro i vår reservation föreslagna eller 2,500 kronor.

Herr talman! Med tanke på det behjärtansvärda ändamålet, och då det af mig föreslagna beloppet icke kan för ändamålet anses för högt, anhåller jag att få yrka bifall till den under denna punkt afgifna, vid betänkandet fogade reservationen.

Herr Andersson i Västra Nöbbelöf: Att ändamålet kan vara behjärtansvärdt har statsutskottet icke bestridt, och utskottet har äfven tillstyrkt ett anslag på 1,500 kronor. Nu har den föregående talaren sagt, att detta anslag i år borde höjas med anledning af att dels resan till S:t Louis är längre och dels anslaget äfven afser deltagande i det interparlamentariska rådets sammanträde. Ingendera delen har statsutskottet förbisett, men utskottet har tänkt sig, att vi icke behöfde vara så starkt representerade vid konferensen i S:t Louis, som motionärerna ifrågasatt. Jag kan för min del icke finna annat, än att om en ledamot reser till S:t Louis, så är Sverige alldeles tillräckligt representeradt där. Denna resa hafva vi tänkt oss skola kosta 1,000 kronor, och återstående 500 kronor skulle då användas för resan till det interparlamentariska rådets sammanträde. Detta råd skall sammanträda i någon stad i Europa, som icke ens är nämnd. Vi hafva icke reda på, hvar det skall sammanträda. Det är kanske i Köpenhamn, och då blir resan icke så dyr. Huru härmed förhåller sig, är betydligt utredt.

Ang. Sveriges
deltagande i
den interparla-
mentariska
unionens
konferens i
S:t Louis m. m.
(Forts.)

Vi veta litet hvar, att stora kraf komma att ställas på statskassan. Vi måste därför inskränka oss äfven beträffande sådana småsaker som denna, då det låter sig göra. Då statsutskottet velat vara med om beviljandet af anslag för Sveriges deltagande både i det interparlamentariska rådets sammanträde och i konferensen i S:t Louis, så anser jag, att, om Riksdagen bifaller utskottets förslag, Riksdagen gjort hvad på den ankommer.

Jag ber att få yrka bifall till utskottets förslag.

Herr Wavrinsky i Stockholm: Med anledning af den siste talarens anförande ber jag att få upplysa, att det interparlamentariska rådets sammanträden alltid hållas i Bruxelles. Kostnaderna för resan dit beräknas i våra grannland till 300 kronor för hvarje medlem af rådet. Två medlemmar af hvarje parlamentarisk grupp tillhöra rådet.

Hvad åter anslaget till S:t Louis vidkommer, så ber jag att få erinra om att den svenska interparlamentariska gruppen var representerad af fyra medlemmar i Wien. Om nu endast en medlem skulle resa till S:t Louis, så vore ju detta ett uttryck för minskadt intresse från Sveriges sida för deltagandet i konferenserna. Till mer än en medlem skulle nämligen under inga omständigheter det anslag räcka, som statsutskottet föreslår.

Till en jämförelse med hvad man i grannländerna anser att till detta, såsom den förste ärade talaren nämnde, behjärtansvärda ändamål bör lämnas, ber jag att få säga, att man i Danmark redan 1899 lämnade 2,500 kronor för åtta medlemmar af gruppen såsom representanter för danska riksdagen i Kristiania. År 1900 beviljades 3,500 kronor för en medlem af rådet och sex andra representanter för riksdagen, på så sätt att 700 kronor lämnades till den medlem, som var representant i rådet, och de öfriga sex fingo dela återstoden. År 1902 var anslaget likaledes 3,500 kronor. Då inställdes emellertid konferensen i Wien, och det härför beräknade anslaget utgick således icke, men för de två rådsmedlemmarne lämnades i alla fall 600 kronor till deras deltagande i rådsmötet. År 1903 var Danmark representeradt af åtta medlemmar af gruppen, och anslaget var då 3,800 kronor. Numera har gruppen genom sin formand, som på samma gång är folketingets formand, herr Trier, träffat aftal med utrikesministern därom, att framdeles för hvarje år, då konferens förestår, i finantsloven skall uppföras 3,800 kronor för detta ändamål.

I Norge beviljade man i fjol 1,600 kronor för tre representanter. Dessutom deltog på statens bekostnad två medlemmar i rådsmötet. Norge anslår ytterligare hvarje år 300 kronor för gruppens expedition och 500 kronor till den s. k. interparlamentariska byrån i Bern, d. v. s. generalsekretariatet för det interparlamentariska förbundet, hvilken senare utgift här i Sverige bekostas af

den parlamentariska gruppen genom de afgifter, som därtill lämnas af medlemmarne.

Jag har med detta velat visa, hurusom våra små grannländer vida öfverträffa oss i anslag till detta ändamål.

Jag glömde att säga, att Norge i år icke kan sända mer än en representant till S:t Louis, emedan icke mer än en af gruppens medlemmar är i tillfälle att företaga denna resa.

För öfrigt ber jag att få säga, att Sverige alltid i utlandet har betraktats såsom en nation, hvilken stode långt fram på fredssträfvandets område. Men på samma gång har man iakttagit ett mycket ojämnt uttryck för dessa sympatier. Det vore därför högst önskligt, att Sverige icke stege tillbaka just nu, när man har anledning att önska, att fredssträfvandena genom ökade ansträngningar kunde nå längre fram i riktning mot sitt mål, än de hittills hafva nått.

Jag ber att på grund af hvad jag nu anfört — förutom mycket mera, som jag skulle kunna anföra till förmån för gruppens anhållan om ett anslag på 3,000 kronor — få inskränka mig till att yrka bifall till reservanternas förslag.

Herr Hedlund: I likhet med den föregående talaren ber jag att få lägga kammaren på hjärtat vikten af att vårt land visar nödigt intresse för dessa interparlamentariska konferenser. Det gäller, huruvida en ledamot af Riksdagen eller två ledamöter skola fara till S:t Louis, och högeligen önskvärdt vore, att det blefve två ledamöter, liksom att båda kamrarna därvid blefve representerade.

De, som deltagit i dessa konferenser, kunna icke hafva nog varma ord om allt det intressanta och lärorika, som därvid förekommit, och om det intryck af en stor och märklig framtid, som ligger i dessa årliga sammankomster af folkombud från hela världen. Det är en fredsrörelse, så mäktig och insatt på så rätt ställe som knappast någon annan, och ur denna synpunkt är det synnerligen viktigt, att vi icke uraktlåta att vara med däri. Vårt deltagande kommer i alla fall icke att stå i något förhållande till antalet representanter från andra europeiska länder, som komma till S:t Louis. I jämförelse med hvad de förmögnare länderna i detta afseende kunna åstadkomma, kommer det att te sig ganska litet med en medlem från hvardera kammaren i svenska riksdagen. Jag tror icke, att man utan olägenhet kan inskränka deltagandet under detta antal, och därför får jag, med hänsyn till den stora betydelsen af dessa konferenser och deras stora betydelse för vårt land — ty här gäller det i själfva verket också ett försvarsanslag —, för min del hemställa om beviljandet af det anslag, som förordats i den af herr Sixten von Friesen med flere angifna reservationen.

Ang. Sveriges deltagande i den interparlamentariska unionens konferens i S:t Louis m. m.
(Forts.)

Öfverläggningen var härmed afslutad. Efter af herr talman-
nen framställda propositioner blef med afslag å utskottets hem-
ställan den af herr von Friesen med flera afgifna, vid punkten
fogade reservationen af kammaren bifallen.

Ang. anslag
till svenska
freds- och
skiljedoms-
föreningen.

Punkten 7:o).

Uti en inom Andra Kammaren af herr *L. G. Broomé* i Bårslöf m. fl. väckt motion, n:o 136, hade föreslagits, att Riksdagen ville på extra stat för år 1905 bevilja ett anslag af 2,500 kronor till svenska freds- och skiljedomsföreningen, att användas för representation såväl vid femte nordiska fredskongressen som ock vid världsfredskongressen i Amerika innevarande år och att utgå på de grunder, som Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt föreskrifva, samt att Kungl. Maj:t skulle äga att redan innevarande år af tillgängliga medel utanordna detta belopp.

Utskottet hemställde dock, att herr Broomés i Bårslöf m. fl. ifrågavarande motion icke måtte vinna Riksdagens bifall.

Reservation hade afgifvits af herrar *von Friesen, Persson* i Tällberg och *Olsson* i Fläsbro, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att herr Broomés i Bårslöf m. fl. ifrågavarande motion måtte på det sätt bifallas, att Riksdagen på extra stat för år 1905 beviljade ett anslag å 1,500 kronor till svenska freds- och skiljedomsföreningen, att användas för representation vid femte nordiska fredskongressen och utgå på de grunder, som Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt föreskrifva, samt att Kungl. Maj:t måtte äga att redan under innevarande år af tillgängliga medel utanordna detta belopp.

Utskottets hemställan upplästes, hvarefter ordet på begäran lämnades till motionären.

Herr Broomé i Bårslöf: Det torde vara en och annan af kammarens ledamöter, som finner det vara något djärft af mig att i år återkomma med samma motion, som i fjol blef afslagen af båda kamrarna. Men det har varit hvarje kulturrörelses öde att till en början mötas med hån och förakt och af statsmakterna kallt tillbakavisas, men så småningom tränga sig fram och vinna erkännande, uppmuntran och understöd. Så har det gått med nykterhetsrörelsen, så har det gått med folkbildningsrörelsen, och så skall det ock förvisso gå med fredsrörelsen.

Mot bifall till min förra året väckta motion anförde statsutskottet liksom i år endast ett skäl, och detta skäl var, att utskottet förut tillstyrkt anslag till andra institutioner, som också

arbetade för fredssaken. Vid motionens behandling i kammaren erinrade emellertid såväl jag som herr Österberg, att svenska freds- och skiljedomsföreningen hade en väsentligt annan uppgift än de båda institutioner, till hvilka statsutskottet tillstyrkt anslag. Då anfördes af tvenne af statsutskottets ledamöter ett annat skäl för afslag, nämligen att svenska freds- och skiljedomsföreningen äfvensom dess stadgar ej voro kända af statsutskottets medlemmar. För att förebygga uppreandet af detta skäl i år har jag såsom bilaga till min motion bifogat svenska freds- och skiljedomsföreningens program och stadgar. Emellertid har statsutskottet äfven i år af samma skäl som förra året afstyrkt motionen. Trenne af utskottets ledamöter hafva dock påyrkat, att Riksdagen för svenska freds- och skiljedomsföreningens representation vid femte nordiska fredsmötet i Köpenhamn måtte bevilja ett anslag af 1,500 kronor. Dessa reservanter hafva möjligen tänkt sig, att den, som representerar den svenska parlamentariska fredsgruppen vid den interparlamentariska unionens möte i S:t Louis, också skulle kunna representera svenska freds- och skiljedomsföreningen vid världsfredskongressen. Då jag för min del gärna vill tänka mig, att man skulle kunna på detta sätt spara in något för i år, vill jag inskränka mig till att yrka bifall till reservanternas förslag.

Emellertid anser jag det vara min plikt att här påpeka, att de båda institutioner, som af statsutskottet gynnats, nämligen den internationella fredsbyrån i Bern och den parlamentariska fredsgruppen, båda hafva tillkommit genom freds- och skiljedomsföreningarnas arbete. Byrån i Bern är nämligen tillkommen genom de världsfredskongresser, som hållits af ombud från de olika ländernas freds- och skiljedomsföreningar. Att vi här i Sverige ha en parlamentarisk fredsgrupp kommer sig däraf, att freds- och skiljedomsföreningen genom folkmöten, genom föreläsningar och genom agitationsskrifter och tidningar upparbetat en opinion för fredssaken i landet, hvilket i sin ordning åter haft till följd, att till Riksdagen sändts utpräglade fredsvänner, som sammanslutit sig och bildat den parlamentariska fredsgruppen.

Nu har fredsforeningen dock ej blott denna uppgift. Den har en uppgift, som kanske är ännu mer betydelsefull för oss svenskar, nämligen att utjämna de tvistefrågor, som möjligen kunna uppstå mellan de nordiska folken, att söka sammanföra ombuden från de olika nordiska folkens fredsforeningar till möten, där bättre förståelse kan åstadkommas mellan dem, och där vänskapsband knyts, som kanske vara för hela lifvet. Jag är öfvertygad om att en hvar, som bevistat dessa möten och sett den entusiasm för fredssaken som där gifvit sig till känna, fått det intrycket, att de bättre än någonting annat bidragit till att åstadkomma mer förståelse och ett bättre ömsesidigt förhållande mellan de tre nordiska folken.

Ang. anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen.
(Forts.)

Ang. anslag
till svenska
freds- och
skiljedoms-
föreningen.
(Forts.)

På grund af hvad jag sålunda anført tar jag mig friheten, herr talman, att yrka afslag å statsutskottets hemställan och bifall till den af herr von Friesen m. fl. afgifna reservationen.

Häruti instämde herrar *Berg* i Göteborg, *Thylander*, *Thorsson*, *Sandin*, *Forssell*, *Forsberg* och *Johansson* i Öija.

Herr Österberg: Herr talman! Jag ber att få fästa kamarens uppmärksamhet på den högst egendomliga motivering, som statsutskottet i år såväl som i fjol behagat anföra, när det gäller att afstyrka herr Broomés m. fl. högst anspråkslösa begäran om ett litet erkännande från svenska Riksdagens sida för den långvariga, kostsamma och uppoffrande verksamhet, som svenska fredsföreningen under årtal utöfvat i detta land. Utskottet säger nämligen, »att då utskottet funnit sig böra förorda bifall till Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till fredsbyrån i Bern och till den interparlamentariska freds- och skiljedomskongressen samma år, hvilka institutioner afsåge att befrämja fredssaken och som alltså hade enahanda syfte som de uti motionen omförmälda möten, ansåge utskottet sig icke böra tillstyrka», etc. Det är dock att märka, att det är två skilda saker som här föreligga. I den interparlamentariska freds-rörelsen mötas ju spetsarne, så att säga, af fredsverksamheten. Den interparlamentariska fredskongressens uppgift är att söka verka för att intressera parlamentens och regeringarnas medlemmar för åstadkommandet af fredstraktater, för åstadkommandet af lagstiftnings- och andra åtgärder, hvilka kunna afse att förhindra utbrottet af krig, att söka medla så att krigets förödande verkningar allt mer och mer måtte inskränkas.

Fredsföreningarna åter i de skilda länderna ha ju till uppgift att verka för att väcka intresse bland de olika folken, att bereda jordmånen för den opinion, som sedan tar sig uttryck i parlamenten. Jag tog mig i fjol friheten att erinra om särskildt den svenska fredsrörelsens utomordentligt stora uppgift att söka sammanföra Sveriges och Norges folk i samförstånd, och jag är lifligt öfvertygad om att, därest den svenska fredsföreningen vunne svenska Riksdagens erkännande med ett litet anslag i den riktning, som reservanterna förordat, skulle detta utöfva sitt goda inflytande på andra sidan Kölen. Det är ju ett känt förhållande, att Norges storting beviljar ett årligt anslag åt Norges fredsförening, d. v. s. åt motsvarande institution, som här begär ett litet anslag; och man kan väl ifrågasätta huruvida icke svenska riksförsamlingen skulle kunna visa svenska fredsföreningen samma erkännande, som norska stortinget visar Norges fredsorganisation.

Nu är det ju meningen, att de nordiska fredsföreningarna skola hålla en konferens, att i Köpenhamn skola mötas representanter från Sverige, Norge och Danmark. Hvarje sådant möte är — det kan ju ej förnekas — af synnerligt stor betydelse, ty som en före-

gående talare redan påpekat, knyts där vänskapsband och skapas samförstånd, som sedermera breder ut sig i allt vidare kretsar af de olika nationernas befolkning. Det synes mig därför, som om ett erkännande från denna kammare, ett uttalande, att den i likhet med Norges storting visar sympatier för och vill göra något för att understödja den fredsverksamhet som pågår äfven i detta land, skulle vara af stor betydelse, äfven ifall det sedermera vid den sista torneringen, vid en gemensam votering, icke skulle komma att segra.

Ang. anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen.
(Forts.)

Jag yrkar, herr talman, på grund af hvad jag anført bifall till den af herrar von Friesen, Persson och Olsson afgifna reservationen.

Med herr Österberg förenade sig herrar *Byström*, *Ericsson* i *Ahlberga*, *Larsson* i *Västerås*, *Bromée* i *Billsta*, *Hammarström*, *Collvin*, *Jansson* i *Edsbäcken*, *Wavrinsky* i *Stockholm*, *Eklund*, *Lundgren* och *Hörnsten*.

Herr vice talmannen *Pehrson*: Jag är visserligen icke beredd att uppträda i förevarande fråga, men jag ber i alla fall att få säga, att det förefaller mig underligt, om man skulle bevilja så många anslag till ett och samma ändamål, äfven om det uppträder under olika benämningar. Nog går det an att hitta på namn för hvarje sak man begär anslag till, men jag tycker, att när såväl det ena som det andra går i samma riktning och när Riksdagen har beviljat två, tre anslag för ifrågavarande ändamål, kan det tills vidare vara nog.

Jag ber för öfrigt att få fästa uppmärksamheten på att ett bifall till reservanternas förslag innebär icke detsamma som ett bifall till motionärernas. Motionärerna hafva i detta afseende begärt ett anslag af 2,500 kronor till svenska freds- och skiljedomsföreningen, att användas för representation såväl vid femte nordiska fredskongressen som ock vid världsfredskongressen i Amerika innevarande år. Reservanterna hafva ej velat vara med om att tillstyrka motionen i det sistnämnda afseendet, utan hafva helt enkelt uteslutit begäran om anslag till representation vid världsfredskongressen i Amerika innevarande år.

Då jag anser, att samma skäl för afslag af ifrågavarande hemställan gälla i år som i fjol — skäl som jag ej vill tillåta mig att här upprepa, då jag måste förutsätta att kammarens ledamöter läst statsutskottets korta motivering —, anhåller jag, herr talman, att på dessa skäl få yrka afslag äfven i år å den i ämnet väckta motionen och bifall till utskottets hemställan.

Herr *Zetterstrand*: Herr talman, mina herrar! Jag hyser den uppfattningen, att svenska nationalförsamlingen ej bör underlåta att begagna sig af hvarje tillfälle, som bjudes att ådagalägga

Ang. anslag
till svenska
freds- och
skiljedoms-
föreningen.
(Forts.)

sina sympatier för allt, som är ägnadt att befrämja fred och enighet i Norden. På den grunden tillåter jag mig att yrka bifall till reservationen.

I detta anförande instämde herrar *Eriksson* i Bäck, *Hultkrantz*, *Johansson* i Jönköping, *Johansson* i Aflösa, *Larsson* i Lund, *Anderson* i Hasselbol, *Janson* i Bråten, *Olsson* i Viken och *Olofsson*.

Herr Petersson i Påboda: Det är alldeles riktigt, att det syfte som ifrågavarande förening uppställt för sig är ädelt, och det kan ej heller nekas, att man bör befrämja alla goda och ädla syften. När det emellertid är fråga om att bevilja statsanslag till föreningar af hvarjehanda art, får man väl ändock ej blott fästa sig vid det syftemål som föreningarna hafva, ty det finnes — som hvar man vet — en oändlig massa olika föreningar, som till mål för sitt arbete satt ädla och goda syften. Jag tänker mig, att nästan hvar och en af de 230 ledamöterna af denna kammare skulle kunna väcka hvar sin motion om anslag till någon förening, som arbetar i ett godt och ädelt syfte.

Det framhölls vid förra riksdagen, då denna motion var före, att man icke hade någon närmare kännedom om denna förenings stadgar och dess sätt att verka o. s. v. Nu har emellertid motionären sagt, att han velat undanröja denna bristande kännedom, och till yttermera visso i detta hänseende har man tillställt mig och kanske äfven många andra af kammarens ledamöter en publikation, som har till rubrik: »Svenska fredsrörelsens historia åren 1883—1903. På uppdrag af sv. freds- och skiljedomsföreningens centralstyrelse utarbetad af Carl Sundblad» — hvilken sistnämnde, såsom jag förmodar, är densamme som är eller åtminstone varit ordförande i centralstyrelsen för svenska freds- och skiljedomsföreningen. Han skrifver emellertid utom en hel mängd biografiska data, som finnas i publikationen och som där äro hufvudsak — icke minst data om sig själf och sin insats i den svenska fredsrörelsen — på sidan 26: »Under den politiska reaktionsålder, som vårt land under senare tider haft olyckan att genomgå — boken utkom år 1903 — har ju som bekant all intelligens, kunskap, framsynthet och politisk begåfning såvidt möjligt aflägsnats ur riksförsamlingen, speciellt dess Första Kammare, under det de få resterna däraf, som trots allt stannat kvar, känt sig tämligen hemlösa.» Så skrifver en man, så vidt jag kan förstå, på svenska freds- och skiljedomsföreningens styrelses uppdrag, om den svenska riksförsamlingen. Jag undrar, om särskildt sådant är ägnadt att främja de syften han så vackert talar om.

På ett annat ställe skrifver samme man, såvidt jag kan förstå om sig själf, äfvenledes på uppdrag af svenska freds- och skiljedomsföreningens styrelse: »Bland dem, som nämnda år — han talar om 1895 och hvad som då inträffade, och det är något

som jag skulle vilja rekommendera åt hvar och en af herrarne att läsa igenom, innan herrarne lägga den slutliga röstsedeln i urnan — mest nitiskt arbetade för fredens bibehållande på den skandinaviska halfön må för öfrigt nämnas svenska fredsföreningens ordförande Carl Sundblad, som dels inom och i samverkan med centralstyrelsen gjorde allt, hvad från det hållet göras kunde, för bekämpande af krigstankarne inom landet, dels och under en månads föredragsturné inom Värmland och andra orter kraftigt uppträdde mot den krigiska upphetsningen i sinnena.»

Jag har velat meddela detta för att visa herrarne, huru denna förening har arbetat, och i hvad anda den man, som skrivit på dess uppdrag, har uttalat sig. För min del ber jag att få yrka bifall till statsutskottets hemställan.

Herr von Friesen: Herr talman! Ja, så mycket intelligens är det väl i alla fall kvar i Andra Kammaren, att vi ej känna oss stötta af den förebråelse, som i de upplästa raderna funnit ett uttryck, och jag hoppas, att ej någon af kammarens ledamöter låter vid voteringen påverka sig af detta. Det vore väl alltför nedsättande för kammaren, om kammaren på den grunden, att den känt sig stött öfver vissa förebråelser eller hvad jag skall kalla det, nu skulle neka anslag till ett ändamål, om detta vore i sig själf godt.

Det har här talats om att det förslag, som föreligger i år, är detsamma som förelåg i fjol. Detta är i själfva verket icke förhållandet. Det har äfven talats om att här begäras så många anslag för samma ändamål. Men det äro vi ju rätt vana vid i riksdagen, att anslag delas upp i flera punkter. På hvarje hufvudtitel förekommer en massa olika punkter. Så förekommer t. ex. på landtförsvarets hufvudtitel en mängd olika punkter, men det är för ett och samma ändamål, nämligen för landtförsvaret. Här är det för ett lika godt ändamål, nämligen för att verka för fredssaken. Jag tror således, att ej heller detta bör afskräcka oss från att nu bevilja detta anslag.

Emellertid är det, såsom jag sade, icke samma ändamål i år liksom i fjol. Jag anser, att det ändamål, som i år föreligger, är mycket mera tänkvärdt än det som förelåg i fjol. Då förelåg blott frågan om anordnandet af ett fredsmöte för Sverige, men här föreligger såsom ändamål Sveriges deltagande i en nordisk fredskongress. Jag tviflar icke på, att det kommer deltagare från Sverige i alla fall till den nordiska fredskongressen, som skall hållas i Köpenhamn. Det kan mycket väl hända, att det så gör. Men saken kan ej utan ett anslag af den svenska freds- och skiljedomsföreningen ordnas på ett så klokt och praktiskt sätt, som det kan ske, om ett anslag för ändamålet beviljas. Det är meningen, att det skulle sändas ombud från hvarje län, och det är gifvet, att beträffande de nordliga länen är det förenadt med mycket större

Ang. anslag till svenska freds- och skiljedomsföreningen.
(Forts.)

Ang. anslag
till svenska
freds- och
skiljedoms-
föreningen.
(Forts.)

svårigheter för ombuden att resa till kongressen än beträffande t. ex. Skåne. Och det är klart, att Sveriges representerande vid denna nordiska fredskongress ej kan gifva ett så fullgiltigt uttryck af hela landets åsikt i frågan som förhållandet kunde blifva, om ett anslag för ändamålet beviljades. Då nu tillika anslaget icke är större än 1,500 kronor, förefaller det mig, som om man borde med betraktande af det behjärtansvärda ändamålet bevilja åtminstone hvad vi reservanter ha föreslagit. Motionären har ju frångått sitt ursprungliga förslag och angifvit skälen, hvarför anslaget af reservanterna begränsats på sätt här skett. Jag tror, att med denna begränsning det icke bör vara någon tvekan att bevilja anslaget. Denna gång har ju frågan fått en internationell prägel därigenom, att det är en konferens eller kongress af ledamöter ifrån samtliga nordiska länder, som skulle hållas. Nog vore det väl då olämpligt, om de två andra nordiska länderna, Norge och Danmark, skulle vara på ett tillfredsställande sätt representerade, men ej Sverige.

Jag förenar mig således med dem, som yrkat bifall till reservationen.

Herr Wavrinsky i Stockholm: Herr talman! Jag förstår mycket väl, att denna fråga har mindre sympatier i kammaren än den föregående, men jag skall dock be att få säga några ord för att rätta några misstag, som efter hvad jag tror här gjort sig gällande.

För min del instämmer jag i den siste talarens yttrande, att det här ej är fråga om ett anslag till Sveriges freds- och skiljedomsförening i annat hänseende än för dess deltagande i denna skandinaviska kongress i Köpenhamn, såvidt nämligen som reservanterna ha föreslagit. Och jag ber att redan nu få förklara, att jag instämmer med reservanterna och yrkar bifall till deras förslag. Hvad den frågan vidkommer, att svenska freds- och skiljedomsföreningen skulle representeras i S:t Louis, förstår jag, att detta har samband med frågan om den parlamentariska fredsgruppens representation. Det är beslutadt i Amerika, att en världsfredskongress skall hållas, men hvarken tiden eller platsen äro bestämda, men det är högst antagligt, att den kommer att hållas i S:t Louis i närmaste samband med den interparlamentariska fredskonferensen; och då kunde ju medlemmarne af den sistnämnda, om de så vilja, åtaga sig att äfven representera svenska freds- och skiljedomsföreningen på kongressen i fråga. Jag utesluter således hela detta intresse och fäster mig blott vid det, som reservanterna ha velat bevaka. Det är frågan om den *skandinaviska* kongressen. Sådana kongresser ha hållits allt sedan år 1885 hvar femte år; och de äro ägnade att sammanknyta intresset hos den stora mängd af fredsvänner, som äro organiserade i freds-föreningar inom de tre

skandinaviska länderna, hvarför jag hoppas, att kammaren skall tillmötesgå reservanternas framställning.

Jag begärde ordet särskildt med anledning af ett yttrande från en talare på smålandsbänken, hvilken lämnade utdrag ur svenska fredsrörelsens historia. Jag erkänner, att jag allra minst skulle vilja göra mig solidarisk med allt hvad som af denne fredsrörelsens historieskrifvare anförts i detta arbete; men då man både i pressen och inom riksdagen, såsom nu var fallet, visat sig benägen att häkta upp sig på den oförmåga, som denna fredsförening har haft att göra sig gällande, och de missgrepp, som den gjort sig skyldig till, synes det mig ligga till hands att fråga: hvarför göra ej de bättre krafterna i nationen sin insats i rörelsen? Denna inbjuder ju dock alla fredsvänner till inträde i organisationen; och om denna är svag, om dess krafter ej räcka till och om den begår missgrepp, återfaller enligt mitt förmenande en stor del af ansvaret på dem, som ej vilja göra någon insats, särskildt personlig insats, i detta viktiga arbete. Det måste vara en *nationell* sträfvan, icke en sträfvan som blott uppbäres af några få och svaga, och det synes mig mycket olämpligt af dem, som hafva de största krafterna och som kunde sätta in dessa i arbetet, att de ställa så stora fordringar på den svaga föreningen.

Jag ber, herr talman, att få yrka bifall till reservationen.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats slutad, gaf herr talmannen i enlighet med de yrkanden, som därunder förekommit, propositioner dels på bifall till utskottets hemställan och dels på afslag därå och bifall i stället till den af herr von Friesen med flere afgifna, vid förevarande punkt fogade reservationen; och fann herr talmannen den förra propositionen vara med öfvervägande ja besvarad. Som votering likväl begärdes, blef nu uppsatt, justerad och anslagen en så lydande omröstningsproposition:

Den, som vill, att kammaren bifaller statsutskottets hemställan i sjunde punkten af utskottets förevarande utlåtande n:o 4, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har kammaren med afslag å utskottets berörda hemställan bifallit den af herr S. G. von Friesen med flere afgifna, vid punkten fogade reservationen.

Voteringen utföll med 93 ja, men 95 nej; och hade alltså kammaren afslagit utskottets hemställan och bifallit den af herr von Friesen med flere afgifna, vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 8:o) och 9:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

§ 12.

Slutligen föredrogos hvart för sig och blefvo af kammaren godkända statsutskottets utlåtanden:

n:o 17, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af kronolägenheten Sätra n:o 2 i Östergötlands län;

n:o 18, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af en till förra kornettsbostället 1 mantal Åckelsta n:o 3 i Stockholms län hörande lägenhet;

n:o 19, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af en till förra kaptensbostället Böttestad n:o 2 i Östergötlands län hörande lägenhet;

n:o 20, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af ett till förra kronofogdebostället $\frac{5}{8}$ mantal Bårstad n:o 5 i Östergötlands län hörande område;

n:o 21, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af två till förra kompanichefsbostället Melby n:o 1, 1 mantal, jämte Båtsmanstorpet n:o 1, ett torp, i Östergötlands län hörande lägenheter;

n:o 22, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af en till förra fältväbelsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Juresta n:o 4 i Södermanlands län hörande lägenhet;

n:o 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af tre till förra mönsterskrifvarbostället $\frac{3}{4}$ mantal Törn-
vik n:o 2 i Östergötlands län hörande lägenheter;

n:o 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af vissa delar af förra militiebostället 1 mantal Bondesätter n:o 1 jämte Lämmenäs n:o 2, en utjord, i Östergötlands län;

n:o 25, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af ett till förra häradsskrifvarebostället $\frac{1}{2}$ mantal Ärja n:o 3 i Södermanlands län hörande torp;

n:o 26, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till lindrande af förlust, som arrendatorn af förra öfverstebostället Kastellgården n:o 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län lidit till följd af olyckshändelse;

n:o 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af rätt till bearbetning af marmorfyndigheter å kronojord; och

n:o 28, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af en till förra sergeantsbostället 1 mantal Björka n:o 1 i Södermanlands län hörande lägenhet.

§ 13.

Justerades protokollsutdrag.

§ 14.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtande n:o 29, angående riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit, sedan ansvarsfrihet senast tillerkändes fullmäktige i nämnda kontor;

sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af det dem gemensamt lämnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus;

bevillningsutskottets betänkanden och memorial:

n:o 1, i anledning af väckt motion om vissa ändringar i förordningen angående stämpelafgiften i fråga om lagfarts och inteckningsprotokoll;

n:o 2, i anledning af väckt motion om stämpelfrihet för tillståndsbevis för utöfvande af tillverkning vid skattefritt bryggeri;

n:o 3, i anledning af väckt motion om ändring af 29 § bevillningsförordningen;

n:o 4, i anledning af väckt motion om ändring af 27 § bevillningsförordningen och 34 § inkomstskatteförordningen;

n:o 5, i anledning af väckt motion om ändring af 33 § bevillningsförordningen;

n:o 6, i anledning af väckt motion angående frihet för Nobelstiftelsens fonder från utgörande af inkomstbevilling; och

n:o 7, i anledning af Riksdagens justitieombudsmans framställning angående stämpelfrihet för expeditioner i ärenden rörande utbetalning af rese- och traktamentsersättning; samt

lagutskottets utlåtanden:

n:o 4, i anledning af dels justitieombudsmannens framställning om åtgärder för större skyndsamhet i fråga om för brott häktade personers inställande för domstol, dels ock två i liknande syfte afgifna motioner;

n:o 5, i anledning af väckt motion om ändring af § 5 i förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarne i riket den 26 januari 1894;

n:o 6, i anledning af väckt motion angående tillägg till § 21 i grufstadgan;

n:o 7, i anledning af väckt motion angående förmånsrätt i konkurs för under arbetsgifvares förvaltning stående medel, tillhöriga hans arbetstgares sjuk-, begravnings- eller pensionskassor; och

n:o 8, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.

§ 15.

Härefter anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelse, n:o 1, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till Rödöns församling af viss del af förra kårchefsbostället 1 $\frac{1}{3}$ mantal Rödögården n:o 1 i Jämtlands län.

§ 16.

Afgåfvos motioner af:

herr *A. P. Risberg*, n:o 177, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad anordning af rikets allmänna läroverk samt lönereglery för de vid dem anställda lärare; och

herr *C. R. Johansson* i Jönköping, n:o 178, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad anordning af rikets allmänna läroverk samt lönereglery för de vid dem anställda lärare.

Dessa motioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 17.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr	<i>S. Nordström</i>	i Höglunda	under 4 dagar	fr. o. m. d.	16 febr.	
»	<i>C. Sandquist</i>		» 6 »	» »	» 15 »	
»	<i>A. P. Risberg</i>		» 3 »	» »	» 15 »	
»	<i>J. Bengtsson</i>	i Bjärnalt	» 8 »	» »	» 17 »	
»	<i>C. F. Petersson</i>	i Dänningelanda	8 »	» »	» 18 »	
»	<i>K. F. G. Almqvist</i>		under den 15 febr.			
»	<i>A. Johanson</i>	i Mossebo	under 8 dagar	» »	» 15 »	
»	<i>C. H. Setterberg</i>		» 12 »	» »	» 16 »	
»	<i>N. Jönsson</i>	i Gammalstorp	» 8 »	» »	» 17 »	
»	<i>S. Söderberg</i>		» 8 »	» »	» 15 »	
»	<i>A. A. N. Reuterskiöld</i>		» 2 »	» »	» 15 »	
»	<i>G. M. Sandin</i>		» 8 »	» »	» 16 »	och
»	<i>L. Eriksson</i>	i Bäck	» 6 »	» »	» 15 »	

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 1,21 e. m.

In fidem

Herman Palmgren.